



De Kindreflex: Ouderschap onder druk.

Bart.Weustenraad@expertisecentrumkindermishandeling.be

8 mei 2026

De Kindreflex

Methodiek met een brede scope die 2 doelstellingen nastreeft:

- De Kindreflex stimuleert professionals om met hun volwassen cliënten een gesprek te voeren over het thema ouderschap. Ouders krijgen de kans om in alle vrijheid over de kinderen en hun bezorgdheden te praten. Waar nodig ondersteunen professionals de ouders in hun rol als moeder of vader.
- De Kindreflex helpt professionals verontrustende gezinssituaties te detecteren en de veiligheid zo snel mogelijk te herstellen.

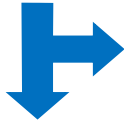


Stappen vd Kindreflex

Stap 1: voer een gesprek over de kinderen en het ouderschap

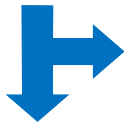
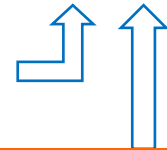


Stap 2: peil naar de veiligheid thuis en het welzijn van de kinderen



Stap 3: ondersteun de cliënt in zijn rol als ouder

Stap 4: ga verder na of er sprake is van verontrusting en bereidheid



Stap 5: herstel de veiligheid

Stap 6: betrek een gemandateerde voorziening



<http://www.kindreflex.be/>



Ouderschap onder druk...

- Hulpverlening aan ouders met complex trauma ervaringen, kunnen een hele uitdaging zijn voor hulpverleners!
- Traumatische stress heeft een diepgaande invloed op hun ouder –en partnerrelatie, gedrag, gevoelens en wereldbeeld.
- Bij ouders is ‘coping’ evidentie geworden. Het is een ‘kwetsbare zekerheid’ in tijden van verwarring, frustratie, boosheid, uitputting, machteloosheid, ...
- *Een trauma sensitieve bril op tijdens je ouderbegeleiding kan hoop en houvast bieden!*

Enkele stellingen...

How You Carry Your History Matters



OR



© Ghosh Ippen, 2011

- Traumatische ervaringen uit het verleden, raket je best niet op tijdens de oudergesprekken.
- Je voegt optimaal in bij ouders ifv de relationele veiligheid tussen ouder en hulpverlener niet te hypothekeren.
- Ouders met CP-ervaringen worden door hulpverleners als koppig en weerbarstig ervaren.
- Alle ouders zien hun kinderen graag.

Richtlijn gezinnen met meervoudige en complexe problemen – Mariska van der Steege, ea.

- Wat heeft een kind van ons nodig om tot een veerkrachtige ontwikkeling te komen? Wat zegt de wetenschap hierover?
- Goed genoeg ouderschap
 - Primaire condities van ouderschap
 - Adequate verzorging
 - Veilige fysieke directe omgeving
 - Continuïteit in opvoeding en verzorging
 - Stabiliteit in levensomstandigheden
 - Affectief klimaat

Richtlijn gezinnen met meervoudige en complexe problemen – Mariska van der Steege, ea.

- Secundaire condities van ouderschap
 - Ondersteunende flexibele opvoedingsstructuur
 - Adequaat voorbeeldgedrag door ouders
 - Interesse in hun kind
 - Veilige fysiek wijdere omgeving
 - Respect
 - Sociaal netwerk
 - Educatie
 - Omgang met leeftijdsgenoten
 - Adequaat voorbeeldgedrag in de samenleving

Richtlijn gezinnen met meervoudige en complexe problemen – Mariska van der Steege, ea.

- Kind heeft nood aan steun, sturing en stimulatie van zijn affectieve zorgdragers
 - Afgestemd op zijn noden/leeftijd
 - Op de 14 bovenstaande domeinen
- Het ontwikkelen van doelen met heel het gezin

Richtlijn gezinnen met meervoudige en complexe problemen – Mariska van der Steege, ea.

Traumatische ervaringen bij de ouders zijn vaak onbekend (cfr ijsbergmodel)

Schaamte en taboe bij ouders

Ontkenning als coping

Het verband tussen trauma en gedrag is onzichtbaar (cfr. de onzichtbare koffer/ijsbergmodel, het gebruik van beelden,...)

Effect van
traumatische/toxische
stress op het brein,
hechting, relaties en
ouderschap.

- Trauma-ervaringen kleuren/geven betekenis aan waarnemingen in het hier en nu
 - Dit genereert vaak nieuwe stress en coping blijft op die manier nodig om overeind te blijven
 - Traumatische stress kan doorgegeven worden via de genen
 - ACE's worden ook in verband gebracht met gezondheidsproblemen
 - Het beïnvloedt hoe anderen/naasten worden ervaren, vaak tot claimen/afstoten tot gevolg.
- *Er is gelukkig nog 'HOOP' en 'VEERKRACHT'.*

Far from the tree...

- Focusoefening:
 - https://www.youtube.com/watch?v=P_bLny7b-g4
- Resoneer met kindbeer, moederbeer 1 en moederbeer 2. Laat de film bij je binnenkomen vanuit jouw perspectief.
 - Welke hypothesen kan je formuleren bij emoties, gedachten, neurofysiologische gewaarwordingen en betekenissen van jouw personage?
 - Welke patronen kan je onderscheiden tussen kindbeer en de 2 respectievelijke moederberen? Hoe voelt dit patroon voor jou?

Van kwetsbaar ouderschap naar trauma sensitief ouderschap.

- 'Complex Trauma' en ouderschap:
 - Complex Trauma genereert bij nieuwe stress vaak coping-mechanismen. (Reactie reptielen/zoogdierenbrein neemt het over van het mensenbrein)
 - Ouderschap vraagt bijzonder veel reflectievermogen van ouders.
 - Maw hoe kleiner het raampje van de ouders, hoe minder ruimte tot reflectie.

Hoe neem je ouders mee?

- De meerwaarde van psycho-educatie en huiswerk in ouderbegeleiding.
- **Ontwikkeling van het brein:**

<https://www.augeo.nl/nl-nl/breinbijsluiters/ouders/>

- **Window of tolerance:**

<https://www.augeo.nl/nl-nl/actueel/nieuwe-animatie-het-stressraam/>

- **Zelfregulatie:** Opbouwen van vaardigheden van de ouder om met zijn affect om te gaan. <https://vimeo.com/796588751/7beb856c3b>



Steunen, sturen, stimuleren...

- We vertrekken steeds vanuit het belang van het kind (en dat heeft zo zijn consequenties...)
- Het vraagt een actieve/sturende rol van de hulpverlener in de ouderbegeleiding:
 - Steunen
 - Sturen
 - Stimuleren

Welke attitude neem je aan in de oudergesprekken?

- Hou je stress en lichaamstaal onder controle
- Richt op je op samenwerking, niet op de waarheid
- Erken intense emoties
- Steunen, sturen en stimuleren.
 - *Je spreekt een ouderpaar aan op een vermoeden dat er thuis veel stress ontstaat bij hun kinderen en dit nav regelmatig geweld tussen papa en mama. De kinderen voelen zich niet veilig wanneer de spanning weer te snijden is thuis.*
 - *Probeer enkele voorbeelden te vinden van een steunende, een sturende en een stimulerende interventie?*



Afronding

Wat pak je mee van deze dag/toon het in een beeld?

Wat heb je nog nodig om dit jasje je helemaal perfect aan te meten?

Dank voor uw aandacht...

Meer info?

- www.kindermishandeling.be
- Bart.Weustenraad@expertisecentrumkindermishandeling.be

